

Søkte 142 jobber før napp

Men så løsnet det endelig for arbeidssøker Christian Lund, som sto uten jobb i 10 år. Med god hjelp fra en sentral medarbeider ved Durapart på Vinterkjær jobber IT-mannen nå hos Risørbedriften Bandak på Akland. Les hele hans historie om veien tilbake til arbeidslivet på side 2 og 3.

Hekta på ny trend

Den nye hobbyen til Gry Pedersen (bildet) har ikke bare gitt henne mer ro i sjela når det er stille i Dyrebutikken Labb & Snute. Den sørget også for at hun og døtrene fikk snakket mer sammen enn på mange måneder. Les om den nye trenden som brer om seg på side 4.

En litt spesiell åpningsgave

I forrige uke ble Kiwi på Frydendalsletta åpnet igjen etter en ukens tid med ombygging. Nå er hele butikken snudd på huet! Torsdag feiret Kiwigenral Eivind Hassel åpning med kaffe, kaker og blide kunder. Særlig en av dem er takknemlige for servicen litt utover det vanlige i butikken. Sjekk hva hun ga i gave til Hassel. Se side 11 i dagens avis.

-Folk støtter meg litt i smug

SOM EN STEIN I SKOEN: Stedsaktivist Erling Okkenhaug kan kunsten å gå folk på nervene. Men hvorfor gjør han det, egentlig? Blir han rik av det, kanskje?

-I love you all! utbrøt Erling Okkenhaug i en melding til alle Risørfolk da Aust Agder Blad møtte ham på det han kaller sin egen kommandosentral i Oslo. Stedsaktivisten klarte å erte på seg store deler av Risørs befolkning da han kastet seg inn i debatten om

Holmen for noen år tilbake. Men hva er det egentlig som driver ham? Og hvorfor gir han aldri opp? Les vårt store portrett av aktivisten fra helvete.

Side 12 og 13

Lauvhjell: -Juridisk fiksfakseri!

År har passert mens Gjerstad kommune og eieren av gården Bakken på Vestøl (bildet) har kranget om boplikt. Nå tykner konflikten til.

Nå har direktoratet, svært overraskende for kommunen, gitt gårdeieren medhold i at han ikke trenger å opprettholde boplikten på stedet. Det satte flere sinner i kok, både blant politikere og administrasjon.

Les om hva som er hele bak-

grunnen for saken i dagens avis på side 8, hva politikerne mener og ikke minst hvorfor rådmann Lars Lauvhjell mener vedtaket fra direktoratet er rent juridisk fiksfakseri.

Side 8

Den bryssomm

Folk støttet meg litt i hemmelighet.

En sånn småstein som først får deg til å tenke: Jeg tar den senere. Etter en stund begynner den å irritere skikkelig, rett før den blir uutholdelig. Den forsvinner ikke av seg selv. Sånn har kanskje Erling Okkenhaug vært for noen i Risør.

Sånn har kanskje Erling Okkenhaug vært for noen i Risør. Omfangsrik med frakk, lue og rutete bukser, midt på fortauet med to kongepudler, snakken de høyt og ubesværet i telefon. Sirkus Okkenhaug ankommer i all sin bredde.

For han trives best i manesjen denne mannen. Der han blir sett og hørt. Der han har tatt sin plass, helt uten invitasjon.

Reven i sitt hi?

– Det var Morten, sier han om telefonsamtalen, smilende med hånda ut til hilsen.

Morten?? tenker vi. Eh, hvem Morten?

– Ja, Morten Harket! sier han med stor selvfølgelighet.

Synlig fornøyd med sin storlatte entré viser han vei ned i

HVEM:

Erling Okkehaug (64)

FRA: Trondheim –

Bakklandet, bor i Oslo.

HVORFOR:

Stedsaktivist med engasjement.

kjelleren under et pensjonat like bak slottet.

– Her i kjelleren var det kunstnerkollektiv før. Ludvik Eikaas og hans krets holdt til her.

Det var da voldsomt til name-dropping, rekker vi å tenke, før Erling fortsetter.

– Jeg kaller det Revehiet! Det har så mange utganger.

Ja, og så er du vel også en rev, tenker vi.

Erling Okkenhaug spaserte inn i den offentlige manesjen i Risør, helt uinvitert, for sju år siden. Indrefiletten på Sørland-

det, som den er kalt, skulle bygges ut med boliger for feriegjester. Holmen. Smak på navnet et øyeblikk, og pulsen din kanskje øker litt, kjære leser? Ikke alle var like glade for å få besøk av denne bryssomme mannen. Og på slep hadde han en dokumentarfilmskaper fra Grimstad. Sirkus Okkenhaug slo seg til på Torvet og gikk til arbeid.

– Dette er kommandosentralen, sier Erling og slår ut med armene. I hylla der, peker han, er all dokumentasjonen om Holmen og Risør.

Who are you gonna call?

Vi forteller at dette ikke skal handle direkte om Holmen, men om ham, Erling Okkenhaug. Hvem er han og hvorfor? Hva får en mann til å slåss for eller imot en sak han ikke kan vinne noe på? Hvordan kan han være så sikker på at akkurat han har rett? Hvordan ble han en byutviklings

Ghostbuster som folk fra Vel-lag over hele landet ringer når de ser en utviklingsplan eller en arkitekttegning av et byggeprosjekt?

– I 1986-87 jobbet du med å markedsføre Norges styggeste bygg, Galleri Oslo. Hva skjedde? Du snudde helt, fra gode penger og det å være utbyggesmann? Fikk du et kall, så du lyset eller hva var det som foregikk?

– Kanskje ikke et kall, men da jeg jobbet så tett med utbyggere skjønnte jeg at verken de, eller by-utviklerne av prosjektene i Oslo sentrum, visste hva de drev med. Jeg hadde jo ikke noe å fortelle om i markedsføringen av prosjektene! De så ikke folk mellom husene eller i prosjektene. Det handlet om penger, og ikke om menneskene som skulle leve med det som skulle bygges. Jeg har hele tiden jobbet med kultur og kulturprosjekter, blant annet med Morten Krogvold og BlackBox teater. Jeg har aldri

vært noen blå russ. Den estetiske og etiske delen av meg har vært der hele tiden. Det har bare blitt sånn at jeg startet med stedsaktivisme.

Hva ble så feil?

Erling forteller at han ikke er opptatt av arkitektur som sådan. Han er opptatt av sammenhengen mellom objektene. Han vil forsvare folk mot å få nærområdene sine visuelt og praktisk ødelagt. Folk mellom husene, som han sier.

– Det er ikke noen motsetning mellom det å ha en utviklet handlekraftig by og det å ha en vakker by. Det var nettopp det jeg synes var feilen med planene for utbyggingen av Holmen. Jeg blør inni meg når jeg ser at Risørs handelsnæring sliter, og at det er tomme lokaler. Det er trist, og det angår meg. Det er heltmodig at folk orker å drive butikk og næring.

e mannen

Han har vært der. Som en småstein i skoen.

UKAS PROFIL: Erling Okkenhaug er et kjent ansikt i Risørs gater. Men hva vet du egentlig om ham? Finn ut mer, her.

tekst og foto OVE ESPE
ove.espe1@gmail.com

SIRKUS OKKENHAUG: Erling og de to kongepudlene vekker oppsikt på gata.

Han sier han forstår hvordan det er på små steder.

Aktivisten fra helvete

Tidlig på nittitallet startet Erling nettverket Allgrønn. Politikere, byråkrater og havnevesenet i Oslo hadde planer om å bygge ut containerhavn ved Filipstad. Et av byens mest attraktive tomteområder beliggende rett overfor Bygdøy. Erling og Allgrønn kjempet kampen på det som var en ny måte for aktivister. De gravde opp fakta og mengder med dokumentasjon som de brukte svært aktivt i mediene. De ville vinne opinionen. De tilpasset budskapet til journalistenes behov og spilte et nytt spill. Når mange nok var informert nok, og utspillene ikke lot seg stoppe, så vant de saken. De slo oppover og vant. Erlings bakgrunn som markedsfører og reklamemann gjorde ham til aktivisten fra helvete for etablisementet.

Erling kom som en ukjent fyr til Risør, med hytte oppe ved et vann et stykke unna, og kastet seg ut i noe som etter hvert blir brennbart i lokalsamfunnet. Han sier at han selv har tatt rollen som beskytter av lokalsamfunnet mot inngrep fra grådige utbyggere. Uten økonomisk vinning. Hvorfor?

– Alt er tilfeldig. Hadde jeg vært litt mer i Kragerø kunne det vært der jeg hadde kjempet mot "kassene". Men, jeg har alltid likt Risør mye bedre enn Kragerø. Og jeg har holdt på med Arendal i 30 år. Jeg har venner her, styrer unna i turist-

sesongen og føler at jeg hører til kulturen her nede. Filmen kunne like gjerne vært om Kragerø. Jeg synes egentlig ikke at jeg har fått til noe i Risør. Helt ærlig, jeg synes ikke det. Ikke i Arendal heller. Men hvis utbyggingen i Risør gjennomføres med en folkelig involvering da føler jeg at jeg har fått til noe.

For naive idealister

Erling får mange henvendelser fra folk over hele landet. Han er derfor med på å lage en bok som skal være en verktøykasse. «Håndbok for naive idealister». Boka handler om aksjonisme og modeller for å drive med det. Denne uka skal han til Larvik og Sætre. Lokale folk har invitert ham til å snakke om utviklingsprosjekter, og til å være med på å organisere aksjoner imot. Han viser fram tegninger i en utbyggersøknad til Sætre kommune før og etter politisk behandling. De er ganske forskjellige og nå protesterer folk. Resultatet er noe helt annet enn det som politisk ble vedtatt, sier de. Inn kommer Erling Okkenhaug.

– Morten Harket bor i Sætre og er veldig engasjert i denne saken. Han er veldig velformulert og tydelig om dette. Mange er opprørte over hva som skjer der, og jeg bruker erfaringene fra Risør som bakteppe.

Føler en uro

Under vår samtale skjer det noe med Erling. Etter hvert åpner han en side som ikke har noe med sirkusdirektør å gjøre i det hele tatt. Faller masken? Han forteller om å være alene

på hytta og gå turer. Om ta inn naturen ufiltrert og kreativt sammen med hans elskede hund Sasha. Han sier at han føler han har ofret mer enn det han synes er hyggelig. Om at han behøver oppmerksomheten og "likes". Behovet for anerkjennelse og det å bli sett. Han fremstår plutselig som sårbar og ikke bare den som har alle svarene og hevder de høyt. Vi spør hvordan han klarer seg økonomisk.

– Det koster meg mer enn jeg liker.

– Dette arbeidet er jo på sett og vis en moralsk dessert for meg i livet, men jeg har ikke noe gullelegg liggende. Penger har aldri vært viktig for meg, men jeg føler en uro. Jeg lever utrygt økonomisk og det plager meg. Jeg solgte leiligheten min, og jeg har mottatt støtte fra noen fond, men det er ikke noe stabilt. Noen fremtidige prosjekter har jeg, som jeg håper skal kaste av seg.

Han forteller om boka han jobber med. Den kommer først på engelsk skal hete «Solace» – trøst – og skal være en bok om fantasi og kreativitet. Og om motsetninger. Gleden i frykt, som han kaller det. Om å ta inn uforutsigbarhet som en god ting. Om det å ikke ha mot og om det å ikke leke. Om dissonans i livet.

Sashas bok

– Jeg ville ikke ha skrevet denne boken uten hunden min. Mye er selvopplevd og jeg vil at boka skal kunne brukes som en slags selvhjelpsbok. Jeg vil skrive om desperasjonen i kreativitet og den uro og uforløsthet som finnes i det å skape. Jeg håper boken kan hjelpe folk til å finne en mening i noe de ikke visste de hadde.

Omtrent som Erling selv altså. Han visste ikke at han skulle bli brennende aktivist. Han visste ikke at han skulle gi avkall på en karriere innen reklame og markedsføring. Ikke visste han heller at han skulle bruke sju år på å forsøke å stoppe en utbygging i en liten Sørlandsby. Fordi det bare ble sånn og noen måtte gjøre det som han sier. Han fant sin mening i noe.

Okkenhaug sier at han kunne ønske å være med på idédugnader for utvikling av Risør sentrum, og har klare meninger om hva som kan gjøres.

– Jeg vil alt vel for Risørs utvikling og fremtid og egentlig ville jeg gjerne ha brukt alle mine krefter på det. Nå ble det Holmen fordi det var så viktig og det var i ferd med å skje.

Over normalt selvpoptatt

– Folk som ser dokumentarfilmen om deg, «Sørlandsreferansen», kan fort få et inntrykk av deg som en besserwisser, og at du er selvpoptatt?

– Jeg er nok over det normale selvpoptatt. Det er en forsvarsmekanisme som jeg må ha når jeg driver med dette, tror jeg. I debatt har jeg stor glede av en god formulering eller en god one-liner.

Han liker å være synlig og poengtert, denne Okkenhaug.

– Du bruker ordet lobotomert om Risørs manglende protester mot utbyggingen. Det er det mange som har reagert på som respektløst?

– Det utsagnet har jeg blitt konfrontert med mange ganger. På det tidspunktet i prosessen følte jeg at vi ikke fikk gjennomslag for argumentene våre. Det var jo ikke bare jeg som syntes planene var feil, og vi følte at folk ikke turte si ifra. Eller at de ikke brydde seg. Filmskaperen hadde 90 timer med film, og han valgte ut det utsagnet som kom da jeg var sliten og lei. Men jeg angrer egentlig ikke på at jeg sa det. Folk støttet meg litt i hemmelighet da jeg møtte på dem på tur eller på tomannshånd, men veldig få ville stå frem med det. Etter hvert ble støtten større og mange kom over til vår side etter hvert.

– I love you all, utbryter han plutselig med hilsen til Risørs innbyggere.